

RUSOVCE

Rusovce sú pekná dedina,
ľudia si tu žijú ako veľká rodina.
Majú tu aj parky krásne,
kde si mládež skladá básne.

V rusovskom parku stretneš dedka, babku,
na prechádzke spolužiaka, spolužiačku.
Na lavičke sedí chlapec
a na zemi chodí vrabec.

Za stromami kaštieľ stojí,
každý sa naň pozrieť strojí.
Kaštieľ veľa okien má,
gróf a grófka žili tam.

Na kaštieli sú aj veže,
na oknách nie sú mreže.
Z tých mreží vidieť v diaľke
paneláky v Petržalke.

Príbeh z nášho parku

Na okraji parku pri potoku je alej starých platanov. Sú to mohutné a vysoké stromy. Ich kôra sa každý rok šúpe, preto sú ich kmene také flakaté. Aj ich plody sú zaujímavé. Vyzerajú ako veľké čerešne v kožúšku.

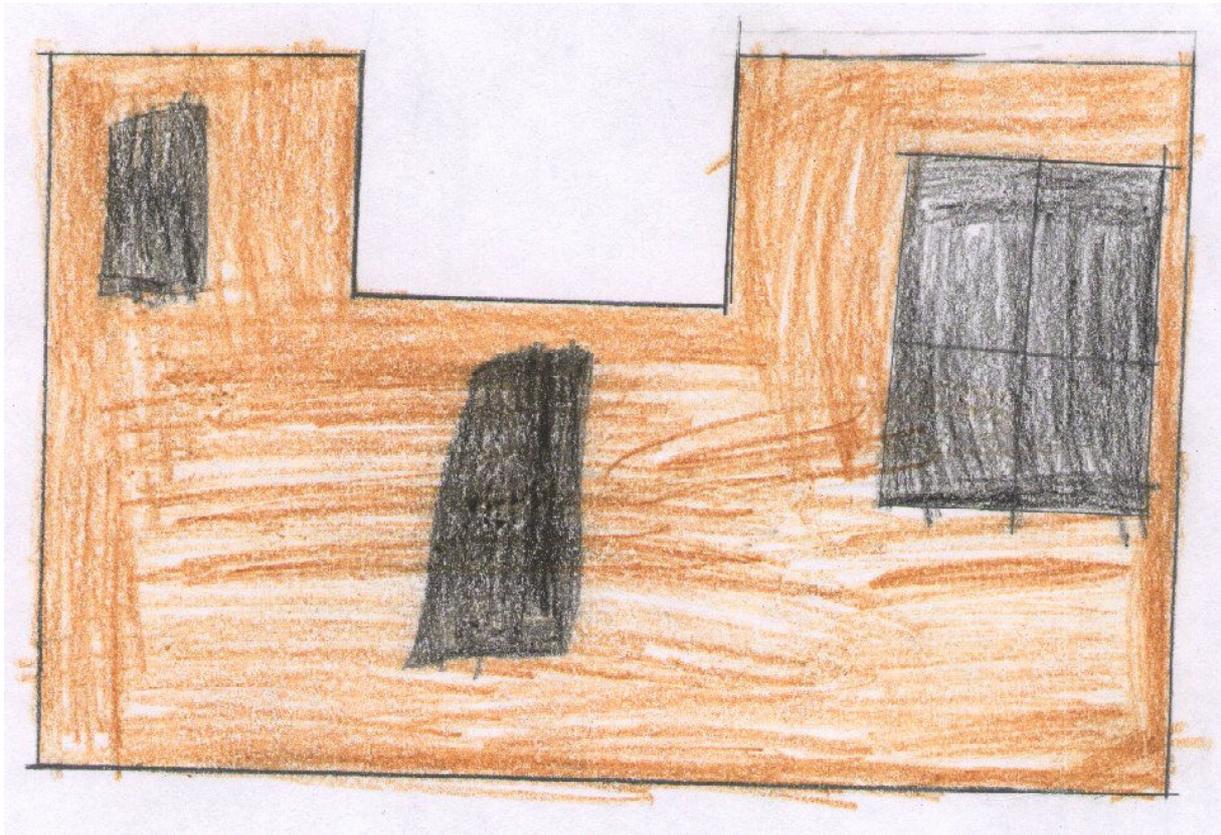
Každý rok na jar hniezdia na obrovských platanoch vrany. Keď sú vrany dosť veľké, aby vzlietli, niektorý ľudia ich vyberajú. Robia z nich polievku.

Raz to skúsil jeden Slukár. Keď tam liezol, pošmykol sa a spadol z obrovskej výšky. Paád neprežil. Bola to veľká tragédia.

Vrany veru dobre vedia, prečo si hniezda stavajú tak vysoko.

Rusovce sú malá dedinka pri Bratislave.
Rusovce majú okolo 2000 obyvateľov.
Okolitú prírodu dopĺňa kaštieľ, pomerne veľkým parkom.
Hneď vedľa kaštieľa je budova Sluku.
Táto budova kedysi patrila ku kaštieľu a slúžila ako koniareň, čiže
stajňa pre kone.
Park okolo kaštieľa bol upravovaný: kosením trávy, orezávaním
konárov stromov a strihaním kríkov.
Na betónovom pódiu medzi stromami sa konali oslavy.
Park od lesa oddeľuje úzka riečka.
Dnes je park miestom, Kde sa stretáva mládež, ktorá občas park
devastuje, ničí lavičky, láme stromy a zahadzuje papiere na zem a nie
do košov.
Nájdu sa aj takí ľudia, čo sa o okolie kaštieľa starajú.
Ak bude takých ľudí veľa, park okolo kaštieľa bude znovu pekný ako
kedysi a bude pekným miestom na prechádzky.

V súčasnosti Rusovce tvoria časť Bratislavy. Obec sa nachádza asi 20 km od centra mesta Bratislavy. Je tu nákupné stredisko, zdravotné stredisko, dobrovoľná požiarnícka stanica, reštaurácie atď. V obci začala rozsiahla výstavba rodinných domov. Obec naberá veľké rozmery.

Náš kaštieľ a okolie

Kto by nepoznal rusovský park aj s neodmysliteľným kaštieľom. Náš park je plný zelene, krásnych stromov a čistiniiek. V zime je krásne zasnežený, akoby ho mama zima obliekla do bielej perinky. Sánkovačky a prechádzky zasneženým parkom sú balzamom pre dušu. Na jar všetko kvitne, prebúdza sa, vtáčiky spievajú, snežienky sú tam i tam, park oživa. A čo v lete? Futbal na lúke, či skrývačka a naháňačka, alebo piknik s rodinou. Príde jeseň, park je vyložený zlatým kobercom. Šarkany v povetrí, zbieranie gaštanov. V každom období nám park prináša miesto na oddych, miesto na radosť. Som rada, že ho mám a máme kam ísť so svojou rodinou.

Rusovce sú jednou zo štyroch zadunajských mestských častí Bratislavy. V 3. storočí stála na tomto území strážna stanica Gerulata, ktorá chránila rímsku Limes Romanum. Dnes je toto miesto vďaka hraničnému prechodu do Maďarska frekventovaným medzinárodným bodom. Osídlenie oblasti obce siaha už do staršej doby bronzovej. Za cisára Domitiana (81 – 96 n.l.) tu mali Rimania spomínanú strážnu stanicu. V roku 1203 sa Rusovce spomínajú ako „terra Urzwar“ v listine kráľa Ondreja II. V roku 1266 je to obdobné stredisko s mýtnou stanicou na dôležitej obchodnej ceste do Hainburgu. V roku 1365 sa Rusovce spomínajú ako trhové mestečko Orozwar a Karlburg. V 16. storočí sa v Rusovciach a okolitých obciach usadili Chorváti. Okrem nich v mestečku žili Nemci a Maďari. Mestečko malo okolo dvetisíc obyvateľov.

Remeselníci – najmä hrnčiari, tkáči, debnári, kolári a kováči boli organizovaní v cechoch. V roku 1947 boli Rusovce pripojené k Česko-slovenskej republike. Od roku 1972 sa Rusovce stali jednou z mestských častí Bratislavy.

Dominantou Rusoviec je kaštieľ, ktorý dala v polovici 19. storočia postaviť rodina Zichyova vo windsorskom štýle. Po nich kaštieľ získal gróf Hugo Henckel, významný chovateľ anglických plnokrvníkov.

V parku kaštieľa sídli v modernom divadle Slovenský umelecký kolektív (SEUK). Medzi ďalšie zaujímavé miesta patrí krásny barokový farský kostol sv. Márie Magdalény z roku 1608, románsky kostol sv. Víta zo stavebného materiálu Gerulaty, ktorý je ojedinelou románskou stavbou v rámci veľkej Bratislavy. V roku 1961 bol výskumom a vykopávkami odkrytý castellum Gerulata.

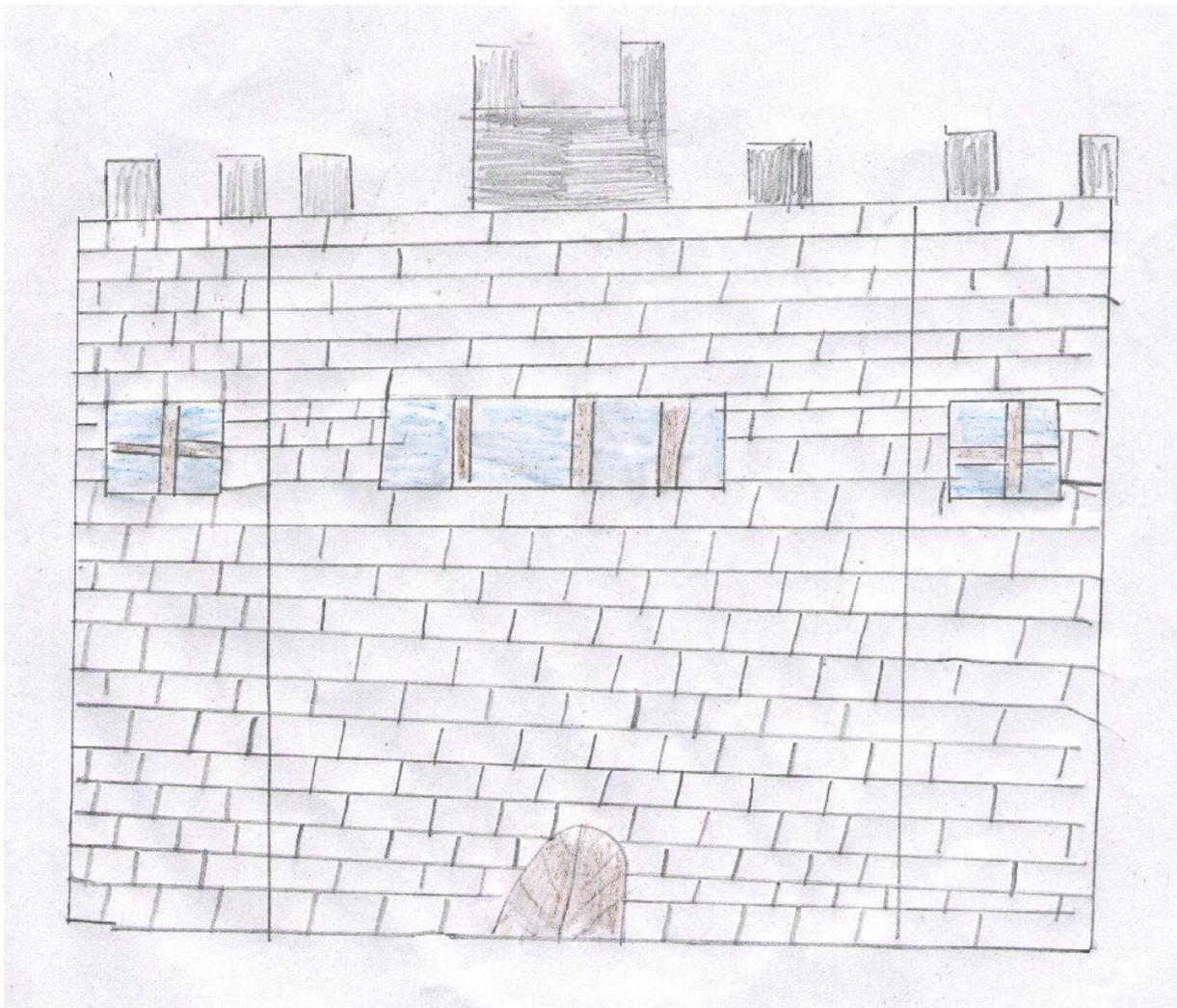

Dnešná podoba kaštieľa v parku súvisí s výstavbou kaštieľa grófom Emanuelom predpolovicou 19. storočia. Od grófa Emanuela prešiel zámok na jeho brata Felixa s manželkou. Panstvo bolo predané grófovi Hugovi Henckelovi. Potom si ho kúpila Štefánia so svojim manželom, maďarským šľachticom Elemírom Lonyayom.

V parku máme rímsko-katolícky kostol sv. Víta. Je to najstaršia stavba v Rusovciach. Za naším malým močiarom a partizánskou lúkou je kríž s Ježiškom v alpskom štýle. Nosia sa tam kvety.

Kedysi bol park krajší, boli tam zasadené ruže, ľudia sa starali, strihali kríky a záhony. Ďalšia úprava bola vytvorenie pravidelnej skalky s pergolou v blízkosti kaštieľa, nazývané taktiež Japonská záhrada. Bol tu aj bazén s fontánou.

Žiaľ skutočnosť je iná. Každé obdobie prinášalo zmeny, ktoré sa mi nepáčia.

Rusovský kaštieľ

Rusovský kaštieľ sa rozprestiera v areáli anglického parku, v jeho severnej časti. Park sa tiahne medzi dunajským ramenom a Balkánskou cestou. Od cesty je oddelený tehlovým omietnutým múrom. Samotný kaštieľ je odsadený od cesty do hĺbky parku, ale otvára sa k nej svojím hlavným priečelím s čestným nádvorím.

Severne od kaštieľa v hĺbke parku stojí objekt, takzvaný minoreta a tesne pri Balkánskej ulici objekt čeladnica so samostatným vstupom z Balkánskej ulice.

V minulosti sa tu nachádzala južná alebo Ružová záhrada a skalka s pergolou, ktorú nazývali aj Japonská záhrada. Je tu veľa starých, urastených stromov, ktoré poskytujú tieň v letných horúčavách.

Pohľad z parku na juhovýchodnú fasádu kaštieľa

V minulosti Rusovce boli malá dedina a v súčasnosti je časťou hlavného mesta Bratislavy.

V Rusovciach sa nachádza veľa pamiatok. Jedna z nich je Rusovský kaštieľ.

Ku kaštieľu patrí aj park. Nachádza sa v ňom sa kúpavali šľachticé. Neďaleko je aj vodáreň, ktorá je teraz uzavretá. Pred kaštieľom je fontána, ktorá je momentálne nefunkčná. Pred fontánou je socha leva. Park slúži na rodinné vychádzky. Každoročne sa konajú rôzne súťaže, kultúrne a tanečné zábavy. V súčasnosti je kaštieľ uzavretý pre niekoľko rôznych opráv. Bola by som veľmi rada, keby sa kaštieľ opravil do pôvodného stavu aj s parkom a slúžil pre občanov Rusoviec a turistom.

V rusovskom parku je množstvo gaštanových stromov, nádherná a vzácna platanová alej a veľa druhov stromov z celej Európy. V súčasnosti je park v hroznom stave: potôčik je zanesený odpadkami, na lavičkách sa nedá sedieť, lebo sú polámané, všade sú popadané konáre, stromy sú napadnuté škodcami tak veľmi, že im v lete žltnú listy, pod kríkmi sú pohádzané použité injekčné striekačky, z osvetlenia zostali iba stĺpy, kaštieľ sa v minulosti opravoval, ale teraz sa už na ňom nepracuje. Jeho oplatenie je najväčšou hanbou celého parku.

Práve kvôli takémuto stavu vzniklo občianske združenie, ktorého cieľom je obnoviť park do jeho pôvodnej krásy. Dobrovoľníci sa stretávajú a vlastnou iniciatívou upratujú, čo sa dá: stihli už sčasti opraviť kaplnku sv. Víta, vymeniť lavičky za nové, odpratávajú konáre, odpad, listy. Ku zviditeľneniu parku prispieva aj medzinárodná kultúrno-spoločenská akcia „Rusovce bez hraníc“, ktorá sa koná každý rok v lete.

Dnes sa Rusovce stávajú modernou a vychytenou časťou obce. Jej niekdajší klasický dedinský nádych sa pomaly vytráca. Ostávajú naďalej známe kaštieľom, ktorý žiaľ nie je prístupný verejnosti, ale aj miestom výstavby nových domov. Tradíciou ostáva SĽUK a Gerulata. Teraz je mojím obľúbeným miestom park a to v každom ročnom období. V lete tu využijem bicykel a korčule, v zime zase sane. Iba kopce mi tu chýbajú.

Rusovský park v súčasnosti

Teraz v súčasnosti sú niektoré pamiatky poničené vandalmi, ale aj časom. Z bývalej koniarne je teraz umelecká scéna SLŮK. Cez leto v parku bývajú rôzne oslavy a vystúpenia. Krásne kvetinové záhony a výzdoby dnes už nie sú, ale zostali len spomienky u starších ľudí a v rôznych knihách.

Park je miesto rovináčnej,
veci v ňom sú úžasné.
Každý je tam mádhernej,
ou momentami pekne zdobnej.

V parku by som chcel mať zvieratá,
budiť mať pekne mláďatá.
Rodičia sa v ňom budiť kochať,
deti sa tam majú budiť hrať.

Naprechádzajú sa tam výjdem,
meskou však domov prídem.
Rodičia sa nelákajú,
vedí sa tam ich deti hrať.

Práve sa má prechádzam,
Usmýma sa združím spolu so staručkým kostolom.
Vodná reka je už schátralá,
a už dlho nenavštevovaná.

Náš park je najom najkrajší,
veď preto sa m chodíme, je najlepši!
V lete sa tu konajú všeliaké podujatia,
maš sa venovať v parku nepatrí do majatia!

PETER MORSKY' 3.A

